

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6P/122/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612204995
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2014:8612204995.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Frigová, v právnej veci navrhovateľky X.. F. W., rod. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX V., toho času V. hrdinov XXX/XX, XXX XX V., štátna občianka SR, zastúpenej JUDr. Martou Maruniakovou, advokátkou, Sov. hrdinov 200/33, 089 01 Svidník, proti odporcovi X.. V. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX V., štátny občan SR, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému dieťaťu V. W., nar. XX.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpenému T. práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník ako kolíznym opatrovníkom, takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov konania, navrhovateľky X.. F. W., rod. V., nar. XX.X.XXXX a odporcu X.. V. W., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev X. úradu V., vo zväzku 8, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

Na čas po rozvode z v e r u j e maloleté dieťa V. W., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky maloletého dieťaťa X.. F. W., rod. V., nar. XX.X.XXXX.

U s t a n o v u j e X.. F. W., rod. V., nar. XX.X.XXXX zastupovaním maloletého dieťaťa V. W., nar. XX.X.XXXX a spravovaním jeho majetku.

Z a v ä z u j e odporcu - otca maloletého dieťaťa X.. V. W., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletého dieťaťa V. W., nar. XX.X.XXXX výživným mesačne v sume 300 eur vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva do budúca pod následkami výkonu rozhodnutia.

Odporca - otec maloletého X.. V. W., nar. 30.7.1967 je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým každú poslednú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.
Otec maloletého p r e v e z m e a po ukončení styku ho opäť o d o v z d á matke v mieste jeho bydliska. Matka je povinná maloletého k styku riadne pripraviť.

Obaja rodičia s ú p o v i n n í v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku.
Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť na trovách štátu sumu 480,80 eura na účet Okresného súdu Svidník do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 27.7.2012 domáhala rozvodu manželstva s odporcom a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Vo svojom návrhu uviedla, že manželstvo s odporcom uzatvorila dňa XX.X.XXXX, ktoré je zapísané v knihe manželstiev X. úradu V., vo zväzku 8, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XX. U oboch ide o prvé manželstvo. Manželstvo uzavreli z lásky. Spočiatku manželstvo fungovalo, postupne sa však začali odcudzovať. Najskôr sa hádali na nepodstatných veciach a prestali spolu komunikovať. Asi tri roky majú oddelené spálne. Dôvodom ich odcudzenia sú zásadne odlišné názory na život. Dňa 16.7.2012 sa aj s maloletým dieťaťom odsťahovala zo spoločného bydliska, kde bývali v rodinnom dome spolu s rodičmi odporcu na ulici Q. vo V.. V súčasnej dobe býva so synom v byte na ul. V.. hrdinov XXX/XX vo V.. Uviedla, že medzi nimi už žiadne citové väzby nie sú. Manželstvo si už neplní svoju spoločenskú funkciu. Obnovenie manželského spolužitia považuje za nemožné. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla, aby súd manželstvo rozviedol, maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, odporcu zaviazal platením výživného v sume 300 eur mesačne a styk odporcu s maloletým upravil bez obmedzenia.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 6P/122/2012-13 zo dňa 2.8.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.8.2012, súd dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľky, odporcu zaviazal platením výživného mesačne v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, upravil styk odporcu s maloletým od 2.8.2012 do 19.8.2012 a od 1.9.2012 bez obmedzenia.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 24.9.2012 uviedol, že niektoré tvrdenia v návrhu sú podané skreslene a neúplne, niektoré sú pravdepodobne cielene zamlčané, je potrebné ich doplniť. Tvrdenie, že k odcudzeniu medzi ním a navrhovateľkou došlo postupne, nie je pravdivé. K ochladeniu vzťahov so vznikom hlbokej nedôvery došlo náhle po jeho náhodnom objavení dôvernej internetovej komunikácie navrhovateľky s jemu neznámou osobou prostredníctvom „chat-u“ na verejnej sociálnej sieti istého servera v apríli 2005. Na toto nevhodné konanie navrhovateľku viackrát upozornil a žiadal, aby od tohto konania upustila. Následne vo svojom kontaktovaní s preňho neznámou osobou pokračovala vedením dlhých a väčšinou nočných hovorov prostredníctvom mobilného telefónu. Navrhovateľka v tom čase začala výrazne zanedbávať svoju úlohu pri starostlivosti o ich spoločnú domácnosť. Je pravdou, že následne dochádzalo medzi nimi k menším či väčším hádkam. Hádky často vyúsťovali do vzniku „tichej“ domácnosti. K menšiemu obratu došlo pri výmene predmetu jej záujmu za televízny prijímač. Problémy vyústili v novembri 2010, kedy navrhovateľka s ním prestala

6P/122/2012

-3-

komunikovať úplne a na jeho dotazy o podanie vysvetlenia vôbec nereagovala. Prejavy tohto pre neho zvláštneho správania bez komunikácie pretrvávajú u navrhovateľky dodnes. V návrhu navrhovateľka uvádza, že bývali spolu s jeho rodičmi. Toto nie je pravda, nakoľko mali samostatnú domácnosť v nezávislom byte v dome s plným sociálnym vybavením. V januári 2012 získal informácie o tom, že navrhovateľka sa angažuje do kúpy bytu, ktorý nakoniec kúpili rodičia navrhovateľky. Navrhovateľka sa aj so synom často zdržiavala mimo domácnosť miesta trvalého pobytu. Domov prichádzali často aj po 22.00 hod., ich syn sa pripravoval niekedy do školy aj do neskorých nočných hodín. Predpokladal jej fyzickú prítomnosť pri rekonštrukcii bytu, vtedy sa úplne prestala zaujímať o ich spoločnú domácnosť a orientovala sa len na naplnenie vlastných cieľov. Pre tieto ciele sa nezdráhala použiť aj úsporené finančné prostriedky ich syna, o vrátenie ktorých navrhovateľku opakovane písomne žiadal, avšak neúspešne. Považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľka bola v období od 3.11.2005 do 30.9.2008 nezamestnaná. Navrhovateľku plnou mierou podporoval aj počas jej externého štúdia na Trnavskej univerzite v rokoch 2002 až 2007, to znamená aj v období, kedy nebola zamestnaná. Potvrdil, že s navrhovateľkou nemajú žiadne citové väzby. Navrhovateľka až do termínu odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti dlhodobo využívala lôžko a aj priestory detskej izby spoločne s ich synom V.. Navrhovateľku na toto podľa neho nesprávne zdravý sexuálny vývoj ohrozujúce správanie upozornil a žiadal, aby s tým prestala. Navrhovateľka si so synom vybudovala veľmi silné emocionálne väzby, výsledkom ktorých bola strata jeho samostatnosti a individuality. Snaha navrhovateľky izolovať maloletého od jeho vplyvu svojím permanentným zdržiavaním sa v prostredí mimo domácnosť miesta trvalého pobytu bola evidentná. Navrhovateľka cielene viedla maloletého k neúcte k nemu a vytvárala negatívny obraz jeho rodiny, v tom jeho rodičov. Navrhovateľka v návrhu prejavila vôľu pripustiť jeho účasť pri výchove syna stretávaním sa bez obmedzenia. Jeho osobné skúsenosti s vykonávaním takého spôsobu stretávania sa sú však veľmi negatívne, až zarážajúce. Navrhovateľka po jeho viacerých pokusoch o stretnutie sa s maloletým beztrešne ignoruje súdom vydané predbežné opatrenie a možnosť stretávať sa so synom tak zostala

len na papieri. Keďže vzťah s navrhovateľkou považuje za hlboko rozvrátený, s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. S navrhovateľkou sa vo veci jeho neobmedzeného stretávania so synom nevedeli dohodnúť a preto vzhľadom na uvedené skutočnosti s návrhom na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľky nesúhlasí a navrhuje, aby súd zveril maloletého do striedavej starostlivosti obojmu rodičom. Nesúhlasí tiež s výškou príspevku na výživu maloletého a navrhuje, aby výšku výživného určil súd s prihliadnutím na dĺžku trvania osobnej starostlivosti každého z rodičov.

Listom zo dňa 30.10.2012 odporca upovedomil súd o bránení sa v stretávaní s maloletým Samuelom zo strany navrhovateľky v dňoch 12.8.2012, 9.10.2012, 13.10.2012 a od 29.10.2012 do 4.11.2012.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, odporcu, sobášnym listom, ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania manželstvo uzavreli dňa XX.X.XXXX. X. je zapísané v knihe manželstiev X. úradu V., vo zväzku 8, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. U obojdoch ide o prvé manželstvo. Z manželstva sa im narodilo jedno dieťa, mal. V., nar. XX.X.XXXX. Ich posledné spoločné bydlisko v V. republike bolo na adrese Q. XXX/X vo V..

6P/122/2012

-4-

Navrhovateľka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá. Manželstvo s odporcom uzatvorili dňa 20.9.1997 z obojstrannej lásky. Spoločnú domácnosť si založili u rodičov odporcu na ul. Q. XXX/X vo V.. Dňa XX.X.XXXX sa im narodil maloletý syn V.. Manželstvo im zo začiatku fungovalo dobre, no postupne sa v ich vzťahu, ani nevie posúdiť prečo, niečo naštrbilo. Odporca sa postupne začal ku nej správať direktívne, tvrdil jej, že bude robiť to, čo on chce a keď sa jej nepáči, tak môže odísť. Asi pred dvoma rokmi sa rozhodla, že s ním prestane komunikovať a tiež sa rozhodla, že odíde, nakoľko to tak ďalej nemohlo fungovať. O maloletého syna sa starali obaja, ale viac starostlivosti mu venovala ona, nakoľko odporca mal takú prácu, že odchádzal z domu na viac dní. Dňa 16.7.2012 odišla zo spoločnej domácnosti so synom do bytu svojej matky a odvtedy sa do spoločnej domácnosti nevrátila. K odporcovi už nič necíti, žiadne funkcie manželstva nefungujú, intímne spolu nežijú už tri roky, tým, že sú odlúčení, nehospodária spolu a netrávajú voľný čas. Za hlavnú príčinu rozpadu ich manželstva považuje direktívne správanie zo strany odporcu, v dôsledku čoho došlo k strate jej citovej náklonnosti k odporcovi. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby súd ich manželstvo rozviedol. Nesúhlasí s návrhom odporcu, aby súd maloletého zveril do striedavej starostlivosti, navrhuje rozhodnúť v zmysle petitu návrhu s tým, aby súd styk odporcu s maloletým upravil konkrétne, nie neobmedzene, nakoľko takáto úprava podľa predbežného opatrenia nefunguje. Odporca si myslí, že ona bráni maloletému stretávať sa s ním, avšak to nie je pravda, práve naopak, ona ho núti, aby išiel k otcovi a starým rodičom, ale maloletý tam zatiaľ nechce chodiť, podľa nej sa to možno postupne zmení. Maloletý nesúhlasí ani so striedavou starostlivosťou, vyjadril sa, že nebude chodiť od jedného rodiča ku druhému.

Z výsluchu odporcu súd zistil, že odporca súhlasí s tým, aby súd manželstvo s navrhovateľkou rozviedol. Za hlavnú príčinu rozpadu manželstva odporca považuje hlbokú stratu dôvery z jeho strany k navrhovateľke, ako to uviedol v písomnom vyjadrení k návrhu. Čo sa týka jeho direktívneho správania, ktoré uviedla navrhovateľka, myslí si, že to nie je pravda, on len navrhovateľku usmerňoval v niektorých veciach a to, aby sa starala o domácnosť, o maloletého syna, pre ktorého on chcel a chce vždy len to najlepšie. Pokiaľ to chcel normálne riešiť s navrhovateľkou, tak ona s ním nechcela rozprávať, uzavrela sa do seba a nepovedala mu nič. Problémy vyvrcholili 16.7.2012, kedy sa aj s maloletým synom odsťahovala zo spoločnej domácnosti. On si v rodine svoje povinnosti plnil, finančne zabezpečoval rodinu, každý deň nakupoval potraviny, nakupoval oblečenie pre syna a aj pre manželku, platil všetky účty v rodine aj mobil navrhovateľke, varil, upratoval a pral. Maloletého navrhuje zveriť do striedavej starostlivosti podľa predloženého rozpisu. Aj napriek službám v práci dokáže si chod služieb zabezpečiť tak, aby sa mohol denne starať o syna, nakoľko ovláda všetky činnosti. Na maloletého prispieva výživným určeným súdom a keď bol maloletý u neho, dal mu 10 eur a na meniny knihu.

Kolízny opatrovník rozhodnutie o rozvode ponechal na úvahu súdu.

Podľa § 18 Zákona rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 Zákona rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

6P/122/2012

-5-

Podľa § 23 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný, keďže zákonné podmienky na rozvod manželstva účastníkov sú splnené. Súd mal za preukázané, že problémy v manželstve účastníkov pretrvávajú už dlhšiu dobu, manželia nežijú v spoločnej domácnosti, navrhovateľka stratila dôveru k odporcovi a došlo medzi manželmi k citovému odcudzeniu. Súd toto manželstvo pokladá za čisto formálny zväzok, v ktorom sú vzťahy medzi manželmi tak vážne a trvalo rozvrátené, že manželstvo účastníkov neplní žiadnu spoločenskú funkciu.

Súd preto konštatuje, že vzťahy v manželstve sú už tak narušené, že neide o krátkodobý nesúlad medzi manželmi a preto podľa § 23 Zákona o rodine súd toto manželstvo rozviedol.

Podľa § 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvoze.

Odporca - otec maloletého V. W., nar. XX.X.XXXX navrhoval, aby súd zveril maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Navrhovateľka s takouto úpravou nesúhlasila a preto súd uznesením č. k. 6P/122/2012-51 zo dňa 3.12.2012 ustanovil znalca na vypracovanie znaleckého posudku k posúdeniu striedavej starostlivosti oboch rodičov o maloletého.

Zo znaleckého posudku PhDr. Dariny Hubovej č. 17/13 zo dňa 22.2.2013, znalkyne z odboru psychológie detí a klinickej psychológie dospelých, súd zistil, že maloletý má pozitívny citový vzťah k obojom rodičom. Silnejšiu citovú väzbu má však na matku, ide o vzájomnú citovú spätosť, povahovú blízkosť, lepšie porozumenie jeho prežívaniu na strane matky a zároveň jej láskavejší výchovný prístup, čo jeho senzitívnemu založeniu viac vyhovuje než prísnosť a direktívnosť otca. Maloletý si neželá striedavú osobnú starostlivosť, vyjadril tento svoj postoj aj v prítomnosti otca. Otca neodmieta, odmieta iba stretávanie sa s otcom v súčasnosti, čím demonštruje svoju túžbu ostať v osobnej starostlivosti matky. Oporu vo svojom postoji má v matke, ktorá ho vo vzťahu k otcovi v súčasnosti nevedie v pozitívnom ani v negatívnom smere, iba ticho súhlasí, teda verbálne nenamieta voči odmietavému postoj syna stretávať sa s otcom. Keďže maloletý odmieta striedavú starostlivosť, z psychologického hľadiska je treba rešpektovať jeho vôľu vzhľadom na jeho vek a v súčasnosti aj silnejšiu citovú pripútanosť k matke. Maloletý potrebuje oboch rodičov, podiel otca v jeho výchove je nezastupiteľný. Je vysoko pravdepodobné, že po ukončení súdneho konania pri rešpektovaní postoja maloletého sa situácia celkovo medzi rodičmi navzájom a synom a otcom ukludní a bude možné realizovať buď styk vymedzený na obdobie víkendov alebo sa rodičia dohodnú na neobmedzenom styku.

Na pojednávaní dňa 4.4.2013 a písomným podaním zo dňa 15.5.2013 otec maloletého navrhol časový rozvrh pre úpravu styku s maloletým, s ktorým navrhovateľka vzhľadom na odmietavý postoj maloletého nesúhlasila a navrhla vypočutie maloletého na pojednávaní.

6P/122/2012

-6-

Maloletý pri výsluchu uviedol, že s otcom sa nechce stretávať tak, ako to on navrhol. On má takú predstavu, že by sa najradšej stretával s otcom jeden víkend v mesiaci od soboty do nedele s tým, aby tam prespal. Nesúhlasí s úpravou navrhovanou otcom ani čo sa týka sviatkov a prázdnin. K otcovi nemá taký vzťah ako ku matke, má ho rád, resp. ho rešpektuje. Myslí si, že aj otec si k nemu nejaký extrémny citový vzťah nevybudoval a aj to, že sa chce s ním stretávať, podľa neho nemyslí úprimne, otec mu aj povedal, že všetko chce mať na papieri a že každé porušenie pravidiel bude sankcionované. V detstve sa mu otec niekedy venoval, ale bolo to málo. Keď sa s ním učil, stále ho na dačo upozorňoval, niekedy mu nadával do debilov, idiotov, pridrbaných a toto ho urazilo a teraz sa už snaží na to ani nemyslieť. Aj keď s otcom chodievali na letné dovolenky, na dovolenke otec bol tiež podráždený, stále chcel, aby

robili to, čo on. Keď s matkou odišli z domu, kde bývali s otcom, nebolo mu to ľúto, nakoľko pri otcovi bol stále nervózný, v spánku škripal zubami a teraz sa už ukludnil. Stále sa bál toho, čo si otec zmyslí, stále bol pri ňom v strehu. Teraz sú šťastnejší, keď bývajú sami. Myslí si tiež, že otec sa tak správa zámerne, je pravda, že teraz, keď sa s ním stretne, je k nemu veľmi milý, ale on to považuje za umelé správanie, nakoľko predtým taký milý k nemu nikdy nebol. Keď povedal otcovi, že on má tiež svoj názor, tak otec mu na to povedal, že on si rozmyslí, či bude rešpektovať jeho názor, nakoľko na to nemá vek. Otec stále tvrdí a aj jemu to povedal, že mama ho nahovára proti nemu, avšak nie je to pravda, mama chce, aby mal s otcom dobrý vzťah, dokonca často ho nabadá, aby išiel k otcovi, ale on ju nechce počúvať. Odporca navrhol ustanoviť nového znalca na posúdenie úpravy styku s maloletým podľa jeho návrhu. Zo znaleckého posudku č. 42/2013 zo dňa 22.10.2003 vypracovaného znalkyňou Mgr. Lenkou Lipanovou, Mudroňová 29, Košice, znalkyňa z odboru klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých vyplýva, že maloletý V. má vytvorené vzťahy k oboj rodičom, bazálnou dominantnou citovou väzbou je matka, pri nej prežíva pocit istoty. Otca vníma negatívnejšie, kriticky, vzťah k otcovi sa javí ako mierne narušený z dôvodu problematického správania sa otca ku synovi. Vníma ho ako menej láskavého, dominantného, neúprimného, pretvarujúceho sa, nervózneho, vytvárajúceho v rodine stres. Eskalácia tlaku môže mať za následok vážny zlom vo vzťahu k otcovi a odcudzenie sa. Znalčka nepovažuje v súčasnej situácii za vhodné upraviť styk otca s maloletým podľa otcových požiadaviek, doporučuje súdu, aby vzhľadom k veku, citovej a rozumovej vyspelosti maloletého V. rešpektoval jeho želanie a do rozšíreného styku s otcom nebol nútený a ponechal neobmedzený styk, resp. určil variant v súlade so želaním maloletého, t.j. tráviť dočasne s otcom jeden víkend v mesiaci. Nerešpektovanie postoja maloletého môže výrazne zvýšiť riziko aktivovania porúch správania a emócií. Na strane matky znalčka nezistila skutočnosť, že by synovi v styku s otcom cielene bránila, matka napr. trvá na slušnom správaní syna voči otcovi. Negatívne správanie proti otcovi nezistila. Maloletý si vytvára úsudky o rodičoch samostatne, na základe svojich reálnych skúsenosti s nimi. Dieťa je vnímavé, zachytáva veľa informácií, tieto nemusia byť maloletému cielene podsúvané. Maloletý prostredie u otca neprežíva ako citovo dôverné, pohodové, „útulné“, blízke. V kontakte s otcom je skôr v strese, racionálne sa mu podriaďuje, je ochotný podriaďiť sa iba v nevyhnutnej miere kontaktu s ním, otcovo správanie ho ruší. Medzi najhlavnejšie dôvody patrí samotné správanie otca k nemu, najmä jeho necitlivé poznámky, potreba riešiť pozadie konfliktu medzi rodičmi a pod. Maloletý má svojho otca rád, aj keď je ich vzťah aktuálne komplikovaný. Jasne dáva najavo, čo si myslí a čo potrebuje, tým, že otec má menšiu schopnosť empaticky toto vnímať a skôr rigidne presadzuje svoje práva, dochádza k vzájomnému tlaku 6P/122/2012

-7-

a nervozite. Maloletý navyše popisuje spomienky na otca z obdobia, kedy rodina fungovala spolu, kedy otec rovnako reagoval menej emočne zrelo a toto je hlavným dôvodom odcudzenia. Ak sa situácia dorieši a vyhrotené emócie ustúpia, otec prijme spätné väzby z oboch psychologických vyšetrení a skoriguje svoje správanie, je pravdepodobné, že maloletému synovi vzhľadom k veku a pohlaviu bude chýbať, styk s ním syn bude aktívnejšie a prirodzenejšie vyhľadávať. V súčasnosti však nevie zniest' pocit, že je do stretávania s otcom nútený proti svojej vôli.

Právna zástupkyňa navrhovateľky poukazuje na závery znaleckých posudkov, názor maloletého a na vyslovený názor Krajským súdom Prešov v uznesení, v ktorom rozhodoval o odvolaní proti zamietnutiu predbežného opatrenia, navrhla, aby súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým jeden víkend v mesiaci presne určený súdom a to od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Kolízny opatrovník uviedol, že už viackrát podal stanovisko k predmetnej veci a že jeho stanoviská sa stotožňujú s vypracovanými znaleckými posudkami. V záujme maloletého kladie dôraz na rešpektovanie jeho názoru, pretože dieťa je už v takom veku, že vie posúdiť a mať svoj názor na vec. Maloletý sám chcel byť vypočutý pred súdom, nikto ho do výsluchu nenútil.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým

dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods. 3 O.s.p., ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods.1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja

-8-

6P/122/2012

rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred ostatnými pohľadávkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Súd na základe vykonaného dokazovania upravil výkon rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze k maloletému dieťaťu V. W., nar. XX.X.XXXX tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky maloletého, ustanovil ju zastupovaním maloletého a spravovaním jeho majetku a určil, že otec maloletého je oprávnený stretávať sa s maloletým každú poslednú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Pri rozhodovaní súd vychádzal z predložených znaleckých posudkov, vyjadrení kolízneho opatrovníka a z názoru vyjadreného samotným maloletým. Súd mal za preukázané, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa vzhľadom k jeho veku, citovej a rozumovej vyspelosti rešpektovať jeho želanie tráviť dočasne s otcom jeden víkend v mesiaci. Súd v súlade s konštatovaním znalkyne poukazuje na to, že nerešpektovanie postoja maloletého by mohlo výrazne zvýšiť riziko aktivovania porúch jeho správania a emócií a eskalácia tlaku by mohla mať za následok vážny zlom vo vzťahu k otcovi a odcudzenie sa.

Súd zároveň zaviazal odporcu - otca maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným mesačne v sume 300 eur vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky od právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva do budúca pod následkami výkonu rozhodnutia.

Navrhovateľka trvala na návrhu na určení výživného zo strany odporcu vo výške 300 eur mesačne. Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní uviedla, že od podania návrhu nastala zmena, maloletý nastúpil na strednú školu na Gymnázium vo V.. Doložila súdu rozpis mesačných výdavkov na potreby maloletého vo výške 620 eur. Vzhľadom na výdavky na maloletého a na životnú úroveň navrhovateľky, ktorá je nižšia ako životná úroveň odporcu, žiada, aby z týchto vyčíslených nákladov

súd určil výživné zo strany otca vo výške 50 % nákladov na maloletého. Podľa jej názoru iba takýmto spôsobom bude zabezpečené, aby bolo uplatnené právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

6P/122/2012

-9-

Odporca nesúhlasil s navrhovanou výškou výživného. Predložil súdu priemernú výšku výživného, ktorá bola vypočítaná za rok 2013 na základe štatistických údajov Ministerstva spravodlivosti SR, žiadal súd, aby sa týmto riadil a aby ho zaviazal na sumu výživného vo výške 96,19 eura.

Z potvrdenia zamestnávateľa odporcu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky zo dňa 17.9.2012 súd zistil, že odporca za obdobie mesiacov január až august 2012 mal priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 854 eur. Z potvrdenia zo dňa 15.5.2014 súd zistil, že odporca mal za rok 2013 priemerný hrubý mesačný zárobok vo výške 1 300,02 eura a za mesiace január až apríl 2014 vo výške 1 239,57 eura.

Z potvrdenia o príjme navrhovateľky súd zistil, že navrhovateľka za obdobie mesiacov január až apríl 2014 mala priemerný hrubý mesačný zárobok 665 eur.

Z rozpisu priemerných mesačných výdavkov odporcu za rok 2012 súd zistil, že odporca v roku 2012 mal mesačné náklady na bývanie vo výške 320,63 eura, cestovné do zamestnania vo výške 336,34 eura a iné vo výške 240 eur.

Pri určení výživného súd vychádzal zo zisteného skutkového stavu a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súd dospel k záveru, že navrhovateľkou navrhované výživné zo strany odporcu - otca maloletého je v celom rozsahu dôvodné a súdom určené výživné otec môže platiť bez ohrozenia potrieb svojich a svojej domácnosti. Pri stanovení výšky výživného súd vychádzal zo zistených pomerov ako na strane maloletého dieťaťa tak i na stranách rodičov, kde je nesporné, že na strane maloletého sú odôvodnené potreby súvisiace s bývaním, ošatením a stravovaním, ale i potreby súvisiace so vzdelávaním, ako i kultúrnym a športovým vyžitím, na úhradu ktorých potrieb sú povinní primerane sa podieľať obaja rodičia, na strane ktorých súd vychádzal z ich zárobkových možností, schopností ako i z ich majetkových pomerov, pričom zohľadnil, že žiaden z rodičov nemá ďalšie vyživovacie povinnosti a matka si pomernú časť svojej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu plní aj formou osobnej starostlivosti oň, ako i s prihliadnutím na to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Je nesporné, že príjmové pomery na strane matky v porovnaní s príjmovými pomerami otca sú podstatne horšie a preto súd má za to, že príjmové pomery otca aj po zohľadnení jeho bežných životných nákladov, výmúc náklady na bývanie a cestovné v uvedenej výške (odporca býva v dome so svojimi rodičmi), mu umožňujú, aby prispieval na potreby dieťaťa súdom stanoveným výživným.

Podľa ust. § 148 ods. 1 O.s.p., štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd zaviazal odporcu zaplatiť na trovách štátu sumu 480,80 eura na účet Okresného súdu Svidník do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá bola uhradená zo štátneho rozpočtu znalkyni z odboru psychológia detí Mgr. Lenke Lipanovej ako odmena za podaný znalecký posudok dňa 12.9.2014, č. dokladu 21/IX-14.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O.s.p., podľa ktorého v konaní o rozvod manželstva účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Súd im náhradu trov konania môže

6P/122/2012

-10-

priznať, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov. Uvedené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania v prejednávanej veci nie sú splnené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove

cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavieraní manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.